

Psykolog

Klager

Oslo, 31.08.2020

FER-sak: 63/19K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 08.11.19 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 27.08.20.

BAKGRUNN FOR KLAGEN:

Klager er mor som var part i en foreldretvist og hun klager på psykologens sakkyndige arbeid. I følge mor har psykologen brutt «Ethiske prinsipper for Nordiske psykologer» (EPNP) i sakkyndig rapport utført på oppdrag fra barnverntjenesten. Psykologen ble av barneverntjenesten bedt om å redegjøre for omsorgskompetanse hos foreldrene og «hvilken omsorgsbasis og samværsordning som best ivaretar barnets omsorgsbehov nå og i fremtiden». Mor skriver i klagen at hun opplever seg motarbeidet av psykologen. Hun hevder at psykologen har opptrådt partisk i saken ved å feste lit til påstander fra far og fremstilt disse i sakkyndig rapport som objektive og sanne uten å ta hensyn til mors opplevelser. Mor opplever at rapporten er preget av ensidig fremstilling, påstander som ikke underbygges, synsing fra psykologens side og at observasjoner er farget av forforståelsen psykologen har gjort seg av mor.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Vedtak: *5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.*

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

SAKSGANG:

08.11.19   FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem.

26.02.20   FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.

- 26.02.20 Psykologen ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i "Ethiske prinsipper for nordiske psykologer" (EPNP).
- 28.04.20 FER sendte purring på redegjørelse fra psykologen
- 06.05.20 FER mottok redegjørelse fra psykologen.
- 07.05.20 Redegjørelsen ble sent til klager med anmodning om innen to uker å kommentere redegjørelsen.
- 05.06.20 FER mottok kommentar fra klager.
- 06.06.20 Kommentar fra klager ble sendt psykologen med to ukers frist til å komme med sluttkommentarer. Det er ikke kommet sluttkommentar fra psykologen.
- 27.08.20 FER sluttbehandlet saken.

OPPSUMMERING AV TILSENDT DOKUMENTASJON

i) Klagers brev til FER

I sitt første brev til FER viser klager til at psykologen hadde brutt EPNP ved å: 1., opptre partisk og feilaktig fremstilt klager, 2., sett bort fra informasjon barnet ga, 3., at psykologen hadde fremsatt uriktige opplysninger i rapporten, 4., at psykologen fattet konklusjoner på ufullstendig grunnlag og 5., at psykologen beskriver klagers atferd som grenseoverskridende og barnets atferd som seksualisert mot «flere andre kvinner». Klager kommer med flere eksempler på dette, og dette ble oppsummert i FER sitt åpningsbrev.

FER sin rolle er å søke å avklare om psykologen har opptrådt på en måte som kan være i strid med EPNP i det arbeidet hun har utført som sakkyndig. FER hverken skal eller kan gjennomgå utredninger med tanke på å vurdere faglig holdbarhet. FER kan ikke ta stilling psykologens valg av komponenter da dette er en del av hennes faglige vurderinger.

Klager hevder at det blir fremsatt uriktige opplysninger i rapporten, som at hun skal ha motsatt seg et tidligere rettsforlik (punkt 3). I den sakkyndige rapporten fremkommer det at dette er andrehåndsopplysninger fra andre offentlige instanser. FER valgte derfor å ikke åpne dette punktet for kontradiksjon.

Klager mener det fremsettes vurderinger av personlighet, mentaliseringsevne, tilknytning og tidligere relasjonelle traumer (punkt 4). FER anerkjenner at det hviler en fagetisk forpliktelse ved bruk av psykologiske verktøy ved at konklusjoner ikke går ut over det instrumentet faktisk kan si noe om. At AAI (Adult Attachment Interview) gir informasjon om tilknytningsstil og hvordan man forholder seg til andre er kjent. I psykologens oppdrag ble det også innhentet informasjon gjennom samtale og observasjon. FER fant ikke grunnlag for å åpne for kontradiksjon på dette punktet.

Psykologen beskriver i den sakkyndige rapporten potensiell problematisk atferd hos begge foreldrene, henholdsvis at far mulig slår og at mor mulig har seksualisert atferd overfor barnet. I den sakkyndige rapporten beskrives det at barnet har uttalt at far slår, uten og klager påpeker at psykologen unnlot å undersøke dette videre (punkt 2). I rapporten beskrives

grenseoverskridende atferd hos mor overfor barnet ved at hun lar barnet suge på sitt bryst, noe det i klagen hevdes ikke var seksualisert men et resultat av masing og nysgjerrighet fra barnet om amming. I rapporten beskrives det videre at barnet som en konsekvens av mors opptreden utviser seksualisert atferd overfor voksne (punkt 5). Både seksualisert atferd og vold mot barn fra en av foreldrene påvirker følgelig faglige anbefalinger om bosted. FER vurderer at psykologen har gjort en faglig vurdering og underbygget dette i sin rapport. FER åpnet derfor ikke for kontradiksjon på disse punktene.

Imidlertid var det i klagen beskrevet en relasjonell historikk mellom foreldrene preget av verbal utagering fra far som ifølge klager har gjort henne utrygg på far (punkt 1). Dette er ikke undersøkt eller drøftet nærmere i rapporten. En slik relasjonell historikk og dynamikk vil naturligvis påvirke hvordan partene forholder seg til hverandre her og nå. FER mener at foreldrenes relasjonelle historie med fordel kunne blitt belyst i rapporten. Far har ifølge mor kommet med stygge kommentarer både muntlig og på sms i flere år til mor, som for eksempel «jævla hespetre, fitte ...». Mor mener psykologen går langt i sin tolkning av at årsak til foreldrekonflikten ligger hos mor ved at mor fiendtliggjør annen part. Et eksempel mor trekker frem fra sakkyndig rapport er beskrivelse av at far skal hente barnet i barnehagen. Mor jobber i samme barnehage, og står da med ryggen til når far ankommer. Dette tolkes i rapporten ifølge mor som at mor ikke anerkjenner far og er konfliktdrivende, uten at det vurderes at mor er på arbeid og således er opptatt. Mor påpeker videre at det heller ikke adresseres i rapporten at far ikke hilser på mor. Innklaget psykolog skal ifølge mor ha unnlatt å ha en undersøkende holdning ved at psykologen ikke har innhentet informasjon fra informanter som kunne ha gitt et nyansert bilde eller understøttet mor sin historie, men i stedet har benyttet informanter som vil gi et unyansert bilde av mor. Som eksempel trekker mor frem at det er benyttet en informant fra tidligere arbeidssted hvor det var en arbeidskonflikt. I følge mor har psykologen uttalt at det ikke er vits å innhente komparentopplysninger fra mors familie eller venner «da de bare ville sagt det samme som deg». Et annet eksempel som trekkes frem av klager er en hendelse hvor barnet sparket sakkyndig i ryggen under hjemmebesøk hos klager. En annen hendelse er når barnet klyper psykologen i brystet under hjemmebesøk hos far. Klager hevder at psykologen bortforklarer hendelsen hos far i sin rapport, mens psykologen fremstiller det i rapporten som at klager fikk med seg at psykologen ble sparket, men unnlot å gjøre noe med det. Klager opplever at disse hendelsene ikke ble utforsket i situasjonen og at det ikke ble vurdert andre alternativer for hvorfor klager ikke gjorde noe, som for eksempel at klager ikke fikk dette med seg. Samtidig påpeker klager at far ble fremstilt i et svært positivt lys.

ii) Relevante punkter i ”Etiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP)

FER vurderte henvendelsen fra klager i møte 26.02.20 og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak på bakgrunn av punkt 1 med henvisning til følgende punkter i EPNP og ba psykologen reflektere over disse punktene:

II.4 Integritet

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptre ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

Redelighet og tydelighet

Når psykologen uttaler seg i egenskap av psykolog, tilstrebes saklighet og nøyaktighet. Psykologen informerer om psykologisk yrkesutøvelse på en slik måte at misoppfatningen eller skade for fag eller yrke unngås.

iii) Psykologens redegjørelse.

I sin redegjørelse beskriver innklagede psykolog at hun tok kontakt med mor først slik at hun kunne utdype situasjonen da mor hadde initiert bekymring for far. Dette skjedde ifølge psykologen før psykologen satt seg inn i papirene, men mor ble syk, og derfor ble far samtalt med først. Psykologen sier videre at mor har gjentatte ganger uttrykt bekymring for at far vil påvirke psykologen, og at disse samtaler har vært vanskelig å avrunde. Videre formidler psykologen at når hun stilte spørsmål ved mors fremstilling så ble det tatt til inntekt for at psykologen tok fars parti. Psykologen sier hun presiserte til mor at gjengivelse av samtaler i rapporten ikke var å anse som referat. Psykologen skriver at det har vært krevende å kommunisere med mor. Psykologen sier at hun ikke gikk inn i SMS historikken og tidligere korrespondanse da det ikke forelå noen informasjon om at far ikke vedgikk seg uheldige og konfliktskapende meldinger til mor. Når det gjelder hendelsen hvor barnet dunket psykologen i ryggen, skriver psykologen at hun opplevde at mor fikk dette med seg, men ikke forholdt seg til det. Psykologen skriver videre at årsaken til at hun ikke tok det opp med mor var fordi barnet var tilstede. Når det gjelder hendelsen hos far hvor barnet kløp psykologen i brystet, så skriver psykologen at hun hadde mulighet til å adressere hendelsen på et senere tidspunkt når barnet ikke var tilstede, noe hun ikke hadde mulighet til i hendelsene med mor. Psykologen skriver også at hendelsen i barnehagen hvor mor ikke anerkjente far ved henting, i stor grad ble bekreftet av komparenter. Psykologen påpeker også at hennes sakkyndige rapport ikke ble hovedutredningen i saken, men at det ikke forandrer på det faktum at mor har følt seg partisk behandlet.

Psykologen besvarer også i sin redegjørelse mange punkter fra klagen som FER har valgt å ikke åpne for kontradiksjon på, men dette gjengis ikke her.

iv) Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse.

Som svar på redegjørelsen skriver klager at hun ikke fikk med seg at barnet dyttet psykologen, og at hun synes psykologen kunne adressert hendelsen med henne på for eksempel telefon, hvor psykologen da kunne sjekket ut om hun hadde fått det med seg.

Når det gjelder hendelsen med henting i barnehagen hvor mor ikke hilste på far, så fremhever mor at hun var i en arbeidskonflikt med personen psykologen snakket med for å bekrefte tolkningen av situasjonen om at mor ikke anerkjente far. Mor skriver videre at det er kritikkverdig at psykologen har opprettholdt kontakt med far etter at oppdraget fra barnevernet er avsluttet. Mor skriver videre at det er gjort en ny sakkyndig vurdering i 2020, hvor konklusjonen er at barnet er nedtyngt som en konsekvens av å ha mistet kontakt med sin mor, og at den sakkyndige vurderingen fra innklaget psykolog er årsak til dette.

v) Sluttkommentarer fra psykologen.

FER har ikke mottatt sluttkommentar fra psykologen.

FERS VURDERING OG KONKLUSJON

FER åpnet for kontradiksjon på klagepunktet som vedrørte klagers opplevelse av psykologen som partisk og feilaktig fremstilt klager.

I sin redegjørelse beskriver psykologen samarbeidet med mor som utfordrende og hun redegjør grundig for sine avveininger og vurderinger i saken. Videre redegjør psykologen for hvordan hun forsøkte å hensynta partene i saken, da særlig mors bekymringer og opplevelser av partiskhet.

Det fremkommer av kontradiksjonsprosessen at klager og psykologen har ulik forståelse av hendelser som er omtalt i klagen. Videre at klager og psykologen har ulik oppfatning av hvor langt psykologens ansvar for å sikre seg nyansert forståelse av hendelsene strakk seg.

Det fremkommer imidlertid både av den sakkyndige rapporten og av psykologens redegjørelse at disse hendelsene ikke ble tillagt vesentlig betydning i sakens endelige konklusjon.

På bakgrunn av sakens fremstilling, fatter FER følgende vedtak:

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen

Fagetisk råd

Norsk psykologforening

Maria Løvvik Norheim, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Håkon Kongsrud Skard